

Till läraren

Att arbeta utifrån Ainas, Felix och Intos berättelser

I den här uppgiften får eleverna läsa en del av en berättelse från Nordiska museets arkiv och sedan själv skriva en fortsättning på berättelsen.

Syftet med arbetsuppgiften är att öka elevernas historiska empati. Att de bättre ska förstå, och även resonera kring likheter och skillnader mellan människors levnadsvillkor nu och då. I uppgiften får eleverna också träna på att läsa, på ordförståelse och att uttrycka sig skriftligt.

De tre arkivberättelserna skiljer sig något åt och har olika svårighetsgrad när det kommer till begrepp och även texternas längd och komplexitet.

Nivå 1. Ainas berättelse är kortast och arbetsuppgifterna är enklare.

Nivå 2. Felix och Intos berättelser är längre, med svårare ord och svårare ämnen.

Uppgiften bygger på att eleven använder sin fantasi och de källor som presenteras i varje uppgift till exempel de bildspel som handlar om boende, skola och barnarbete.

Du som lärare kan förstås hjälpa eleven att också söka andra källor.

Ett tips är att du som lärare tittar på Tidslinjen som finns här på webben. Välj ut de delar som du tycker passar för uppgiften.

Använd också gärna UR:s serie Jakten på den glömda historien för att bättre förstå tiden. Ett av avsnitten har en stark koppling till Intos berättelse, de andra ger mer en känsla för tiden runt förra sekelskiftet. Serien bygger på berättelser ur Nordiska museets arkiv och har flera kopplingar till Tidsvalvet. Förslag på avsnitt är:

Fabellas färd till 1907

Fabellas färd till 1910

Fabellas färd till 1939

Till den här uppgiften kan det passa bra att eleven skriver *in-texter*, alltså texter som hjälper eleven att pröva och utveckla tankar, reflektera och förstå. Naturligtvis kan texterna därefter bearbetas till *ut-texter*, alltså texter som kanske andra ska se och läsa.

Kopplingar till Läroplanen för år 4–6

Historia, ämnets syfte;

/.../ Undervisningen i ämnet historia ska syfta till att eleverna utvecklar såväl kunskaper om historiska sammanhang, som sin historiska bildning och sitt historiemedvetande. Detta innebär en insikt om att det förflutna präglar vår syn på nutiden och därmed uppfattningen om framtiden. Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla kunskaper om historiska förhållanden, historiska begrepp och metoder och om hur historia kan användas för olika syften. Den ska också bidra till att eleverna utvecklar historiska kunskaper om likheter och skillnader i människors levnadsvillkor och värderingar. Därigenom ska eleverna få förståelse för olika kulturella sammanhang och levnadssätt. /.../

Svenska, ämnets syfte;

/.../ Undervisningen i ämnet svenska ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära.

Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa och skriva. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. /.../

Svenska som andraspråk, ämnets syfte;

/.../ Undervisningen i ämnet svenska ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära.

Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa och skriva. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. /.../

Referenser

Referens till Nordiska museets arkiv, Intos berättelse:

Nordiska museets arkiv, Migrationen Finland–Sverige 1974–1975

(KU 10583). Ainas berättelse: Nordiska museets arkiv, Ämnesordnat material rörande materiell kultur, Arbetsstugor (KU5370).

Felix berättelse: Nordiska museets arkiv, Ämnesordnat material rörande materiell kultur, Arbetsstugor (EU17460).